

โรงเรียนเสาชิงช้า อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อสอบวัดผล กลางภาค ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส 31107 คะแนนเต็ม 20 คะแนน เวลาที่ใช้ 40 นาที

(ห้ามนำข้อสอบออกนอกห้องสอบ)

คำชี้แจง

- ข้อสอบฉบับนี้มี 3 ตอน จำนวน 6 หน้า
ตอนที่ 1 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
ตอนที่ 2 เป็นแบบจับคู่ จำนวน 6 ข้อ
ตอนที่ 3 เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ
- ก่อนทำข้อสอบ ให้เขียนชื่อ-นามสกุล ห้อง เลขที่สอบ วิชา ในกระดาษคำตอบให้ชัดเจน
- ไม่อนุญาตให้นักเรียนที่มาสายเกิน 15 นาที เข้าห้องสอบ
- ไม่อนุญาตให้นักเรียนออกจากห้องสอบก่อนหมดเวลาสอบ
- ห้ามใช้เครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารในห้องสอบโดยเด็ดขาด
- ให้นักเรียนส่งข้อสอบและกระดาษคำตอบคืนกรรมการกำกับห้องสอบและห้ามนำเอกสารการสอบออกนอกห้องสอบโดยเด็ดขาด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

- ส 1.1 ม.4-6/13 วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ หรือ หลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ
- ส 1.1 ม.4-6/16 เชื่อมโยงต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญและตัดสินใจเลือกดำเนินการ หรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนดเป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และ อยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่างสมานฉันท์
- ส 1.1 ม.4-6/21 วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขของศาสนาอื่น ๆ และ ชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่น เห็นความสำคัญของการทำความดีต่อกัน

ลงชื่อ

(นายสุทธิชัย ชะบากาญจน์)
ครูประจำวิชา

ข้อสอบวัดผล กลางภาค ภาคเรียนที่ 1 รายวิชา สังคมศึกษา (ส 22107) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 1

คำชี้แจง : เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. โลกธรรม 8 เป็นธรรมะเตือนใจในเรื่องใด
 - ก. ความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา
 - ข. เตือนสติไม่ให้ประมาท
 - ค. ความสุขที่แท้จริง
 - ง. ความพอดี
2. ข้อใดจัดเป็นทฤษฎีมมเวทนิยกรรม (กรรมให้ผลทันตาเห็น)
 - ก. ชัยมีความปรารถนาดีต่อเกซึ่งเป็นเพื่อนรักจึงคอยดักเตือนเกเมื่อประพฤติตนไม่ถูกต้อง
 - ข. ชาญซื้อลอตเตอรี่เป็นประจำทุกงวด เพราะคิดว่าสักวันหนึ่งเขาอาจจะถูกรางวัลบ้าง
 - ค. เตียวตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอจึงสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้
 - ง. ตาลทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกวัน
3. ข้อใดจัดเป็นการกระทำตามหลักอปริหานิยธรรม 7
 - ก. นักเรียนโรงเรียนสันติศึกษาปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำ อย่างเคร่งครัด
 - ข. ชาวบ้านซึ่งเป็นสมาชิกสมัชชาคนจนเดินขบวนประท้วงรัฐบาลไปตามถนนต่างๆ
 - ค. ชมรมรักษารักษาชาติพากันไปปลูกป่าแล้วถ่ายรูปลงหนังสือพิมพ์เป็นการประชาสัมพันธ์
 - ง. ชุมชนตาลเดี่ยวได้รับการยกย่องว่าเป็นชุมชนพัฒนา ตัวอย่าง ทุกชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข
4. กฤษฎะได้มีส่วนสนับสนุนให้โยธินเข้าทำงานในบริษัทที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง ทำให้โยธินได้รับเงินเดือนอยู่ในเกณฑ์สูง โยธินมีประโยชน์ในปัจจุบันที่สอดคล้องกับหลักธรรมใด
 - ก. กัลยาณมิตตตา
 - ข. อุฏฐานสัมปทา
 - ค. อารักขสัมปทา
 - ง. โภคอาทิยะ 5
5. ข้อความใดมีความหมายตรงกันข้ามตามหลักโลกธรรม 8
 - ก. ความทุกข์ - เสื่อมลาภ
 - ข. เสื่อมลาภ - เสื่อมยศ
 - ค. ตีเตียน - สรรเสริญ
 - ง. ได้ลาภ - ได้ยศ
6. ข้อใดจัดเป็นวิกขัมภณวิมุตติ
 - ก. การหลุดพ้นจากกิเลสชั่วคราวโดยอำนาจของ “ฌาน” ที่ข่มไว้
 - ข. การหลุดพ้นโดยอาศัยโลกุตตรธรรมดับกิเลสโดยเด็ดขาด
 - ค. การดับกิเลสด้วยองค์ธรรมที่ตรงกันข้าม
 - ง. การหลุดพ้นโดยเด็ดขาด
7. ข้อใดจัดว่าเป็นคุณค่าของ “ธรรมะ” ที่มีต่อชีวิตมนุษย์
 - ก. เป็นแนวทางการปฏิบัติตนที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ
 - ข. เป็นแนวทางที่จะพามนุษย์ไปสู่ความถูกต้อง
 - ค. สิ่งที่มีมนุษย์แสวงหาเพื่อความอยู่รอด
 - ง. หลักการซึ่งเป็นความจริงของชีวิต

8. การกระทำในข้อใดจัดเป็นมิชฌาณิชา 5

- ก. ค้าขายอาวุธ ค้าขายยาบ้า ค้าขายเฮโรอีน ค้าขายยาไอ้ ค้าขายน้ำเมา
- ข. ค้าขายอาวุธ ค้าขายยาเสพติด ค้าขายน้ำเมา ค้าขายสัตว์ ค้าขายยาไอ้
- ค. ค้าขายอาวุธ ค้าขายเฮโรอีน ค้าขายยาไอ้ ค้าขายกัญชา ค้าขายน้ำเมา
- ง. ค้าขายอาวุธ ค้าขายมนุษย์ ค้าขายเนื้อสัตว์ ค้าขายน้ำเมา ค้าขายยาพิษ

9. ดวงดาวได้รับการยกย่องว่าเป็น “นักเรียนดีศรีโรงเรียน” แสดงว่าดวงดาวปฏิบัติตนตามหลักธรรมใด

- ก. กรรณียาม (กรรม 12)
- ข. อปริหานิยธรรม 7
- ค. สปัจริยธรรม 7
- ง. โลกธรรม 8

10. การกระทำในข้อใดสอดคล้องกับหลักอุทฺธานสัมปทา

- ก. หน้อยเก็บรักษาเงินจากการประกอบอาชีพตามความเหมาะสม
- ข. โหน่งเป็นนักกีฬาที่มีวินัยในตนเอง ฝึกซ้อมกีฬาทุกวัน
- ค. น้อยใช้จ่ายเงินที่หามาได้ด้วยความประหยัด
- ง. นิดรู้จักคบเพื่อนที่มีความประพฤติดี

11. ข้อใดจัดอยู่ในอริยวัฑฒิ 5

- ก. ศรัทธา ปัญญา ศีล สมาธิ เวทนา
- ข. ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา
- ค. ศีล สมาธิ ปัญญา สุข เวทนา
- ง. ศีล สมาธิ ปัญญา สุตะ จาคะ

12. อุปกิเลส 16 สามารถขจัดให้หมดไปได้ ด้วยการนำหลักธรรมใดมาปฏิบัติ

- ก. กรรณียาม (กรรม 12)
- ข. อกุศลมูล 3
- ค. กุศลมูล 3
- ง. เบญจศีล

13. ชุมชนไม่งามได้รับการยกย่องว่าเป็นชุมชนที่พัฒนาทั้งด้านการประกอบอาชีพและด้านคุณธรรม แสดงว่าสอดคล้องกับการปฏิบัติตามหลักธรรมใด

- ก. ทิฐุธรรมมีกัตถสังวัตตนิกรธรรม 4
- ข. อปริหานิยธรรม 7
- ค. โภคอาทิยะ 5
- ง. อริยวัฑฒิ 5

14. พ.ต.ท. กล้าหาญ เป็นนายตำรวจผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ถึงแม้ว่าจะมีผู้ต้องหบางคนเสนอเงินสินบนให้เขาเป็นจำนวนหลายล้านบาท แต่เขาก็ไม่รับเงินสินบนนั้น การกระทำของ พ.ต.ท. กล้าหาญ สอดคล้องกับข้อความใด

- ก. ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว
- ข. จิตไม่มัวหมอง
- ค. จิตไม่เศร้าโศก
- ง. จิตเกษม

15. “ถึงแม้ว่าสันติจะมีความทุกข์ใจอย่างมากที่ครอบครัวประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ แต่ก็ได้รับความช่วยเหลือจากแววดาว ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทให้ทุนไปเริ่มต้นใหม่” ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด

- ก. อุปปีฬกรรม (กรรมบีบบังคับหรือหันเหทิศทาง)
- ข. อุปัตถัมภกรรม (กรรมสนับสนุน)
- ค. ชนกรรม (กรรมนำไปเกิด)
- ง. อุปฆาตกรรม (กรรมตัดรอน)

16. ข้อใดจัดเป็นหลักธรรมของพหุค้ำ

- ก. อปริหานิยธรรม 7
- ข. มิจฉาณิชา 5
- ค. ปาปณิกธรรม 3
- ง. กรรมนิยาม

17. “กล้าทำธุรกิจขาดทุนทำให้ฐานะทางครอบครัวยากจนลง กล้าพาครอบครัวไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ต่างจังหวัด พอมีรายได้เลี้ยงครอบครัว” ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใด

- ก. ความเพียรพยายามเป็นเครื่องหมายของความสำเร็จ
- ข. ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว
- ค. จิตไม่เศร้าโศก
- ง. จิตไม่มัวหมอง

18. ผู้ที่สามารถสร้างหลักฐานได้อย่างมั่นคงนั้น จะต้องปฏิบัติตามหลักธรรมในข้อใด

- ก. ทิฐุธัมมิกัตถสังวัตตนิกธรรม 4
- ข. กรรมนิยาม (กรรม 12)
- ค. อปริหานิยธรรม 7
- ง. วิมุตติ 5

19. ภาควิชาให้ข้อมูลกับอัคริว่า พนักงานของบริษัทที่อัคริ เป็นผู้จัดการนั้นทุจริตหลายคน การกระทำของภาควิชาสอดคล้องกับข้อใด

- ก. มิตรแนะนำประโยชน์
- ข. มิตรร่วมทุกข์ร่วมสุข
- ค. มิตรมีความรักใคร่
- ง. มิตรอุปการะ

20. อริยวัชฌิ 5 หมายความว่าอย่างไร

- ก. ประโยชน์ที่ควรยึดถือ
- ข. ความเจริญอันประเสริฐ
- ค. การมีประโยชน์ในปัจจุบัน
- ง. หนทางไปสู่ความหลุดพ้น

21. “ผู้คงแก่เรียน” สอดคล้องกับข้อใด

- ก. จาคะ
- ข. ปัญญา
- ค. พหุสูต
- ง. ศรัทธา

22. ข้อใดคือความหมายของจิตเกษม

- ก. ผู้ที่มีความสุขทั้งทางโลกและทางธรรม
- ข. พ้นภัยทางโลกและทางธรรม
- ค. จิตใจที่ปราศจากความทุกข์
- ง. จิตใจที่มีความสุขสดชื่น

23. โทมัสตัดสินใจเดินทางไปต่างประเทศกับคุณพ่อ คุณแม่ เพราะเป็นช่วงเวลาใกล้สอบปลายภาคเรียน การกระทำของโทมัสสอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด

- ก. รู้จักผล
- ข. รู้จักกาล
- ค. รู้จักเหตุ
- ง. รู้จักประมาณ

24. ถึงแม้ว่าโชจะมีฐานะมั่นคงจากการประกอบธุรกิจ แต่เขาก็ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดเหมือนเดิม ข้อความนี้สอดคล้องกับข้อใด

- ก. กัลยาณมิตตตา
- ข. อารักขสัมปทา
- ค. อุฏฐานสัมปทา
- ง. สมชีวิตา

25. เพราะเหตุใด จึงกล่าวว่า “ความเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก”

- ก. ต้องประหยัดมัธยัสถ์ ป่วยไข้ไม่มีเงินรักษา
- ข. ไม่มีใครอยากเป็นเพื่อนเพราะกลัวถูกยืมเงิน
- ค. ขาดอิสระในการใช้เงินเพราะต้องนำเงินไปใช้หนี้
- ง. เกิดความวิตกกังวล กลัวถูกยึดทรัพย์และถูกฟ้องร้องเรียกเงินคืน

26. คนขยันต้องปฏิบัติงานต่างจากปกติอย่างไร

- ก. ทำงานตามหน้าที่ให้ได้ผลดี
- ข. ทำงานเกินหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- ค. ทำงานตามกำหนดเวลา ใส่ใจ ไม่เกียจคร้าน
- ง. หาช่องทางทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่มีอย่างมีเป้าหมาย

27. คนขยันจะมีผลต่อตนเองอย่างไร

- ก. กระทำเหมาะสมย่อมมีทรัพย์และใช้เวลาแสวงหามากกว่าคนอื่น
- ข. เสียเปรียบคนอื่นที่ทำงานตามสบาย
- ค. ได้ผลงานเร็วกว่าคนเกียจคร้าน
- ง. สุขภาพไม่ดีและทำงานมาก

28. ความพยายามที่จะทำให้สำเร็จจะต้องปฏิบัติอย่างไร

- ก. ต้องขจัดความท้อแท้ ความอ่อนแอให้ได้
- ข. ต้องคิดว่าความสำเร็จไม่ได้อยู่ที่การคิด ต้องลงมือทำด้วย
- ค. ต้องมีความมั่นใจในตนเอง เชื่อความสามารถของตนเองว่าตนเองทำได้
- ง. ต้องปฏิบัติอย่างมุ่งมั่นจริงจัง แต่อยู่ในทางสายกลาง คือ ไม่หักโหมหรือย่อหย่อน

29. ข้อใดเป็นความสันโดษที่เรียกว่า ยถาลาภสันโดษ

- ก. พอใจในสิ่งที่คนอื่นมี ไม่อิจฉาลาภของคนอื่น
- ข. พอใจในสิ่งที่ตนได้ ไม่โลภอยากได้ของคนอื่น
- ค. พอใจในความเป็นอยู่ของตน ไม่ทุจริตทำให้ตนมีมากขึ้น
- ง. พอใจในความสามารถของตน ไม่ทำในสิ่งที่เกินความสามารถ

30. เพราะเหตุใด จึงกล่าวว่า “ความเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก”

- ก. ต้องใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด
- ข. เกิดความวิตกกังวล
- ค. ไม่มีใครให้ยืมเงิน
- ง. ต้องนำเงินไปใช้หนี้

ตอนที่ 2

คำชี้แจง : จับคู่ประโยคที่มีความสัมพันธ์กัน

หน้าหก

จิตต์ หนุ่ สุกวห่ ☐

นตถิ โลก อนินทิตโต ☐

โกธ ฆตฺวา สุขํ เสติ ☐

อณาทานํ ทุกฺขํ โลก ☐

สติ โลกสมิ ชาติโร ☐

สมตฺตญฺฐิ ปรมํ ธนํ ☐

☐ จิตที่ฝึกดีแล้ว นำสุขมาให้

☐ ฆ่าความโกรธได้ย่อมอยู่เป็นสุข

☐ คนไม่ถูกนิทา ไม่มีในโลก

☐ สติเป็นเครื่องต้นในโลก

☐ การเป็นหนี้เป็นทุกข์ในโลก

☐ ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง

ตอนที่ 3

คำชี้แจง : จงเติมข้อความลงในช่องที่กำหนดให้ถูกต้อง (อริสัจ 4)

1. ความจริงว่าด้วยเหตุเกิดแห่งทุกข์

2. ความดับทุกข์หรือดับปัญหา

3. ทางปฏิบัติให้บรรลุถึงความดับทุกข์

4. ความจริงว่าด้วยความทุกข์หรือปัญหา